

Helse- og omsorgsdepartementet
Innlevert via regjeringen.no

Deres referanse: 25/843
Vår referanse: 2025/61
Dato: 29.04.2025
Publikasjonsnr.: NIM-H-2025-023

HØRINGSUTTAELSE

Forslag til endringer i lov og forskrift om ordning med brukarrom for inntak av narkotika

Det vises til Helse- og omsorgsdepartementets høringsbrev av 14. mars 2025 om endringer i brukerromsordningen. Norges institusjon for menneskerettigheter (NIM) har som hovedoppgave å fremme og beskytte menneskerettighetene. Rusbrukeres menneskerettigheter har lenge vært et prioritert arbeidsområde for NIM.

NIM har ikke merknader til forslagets konkrete utforming. NIM ønsker imidlertid å uttrykke støtte til målsetningen om å gjøre skadereduserende tjenester mer tilgjengelig for flere. Som det også fremgår av høringsnotatet, har NIM i rapporten *Rus og menneskerettigheter* skissert hvordan ulike menneskerettslige organer de senere årene har vektlagt tilgang til skadereduserende tiltak som et viktig ledd i å bekjempe skadevirkningene av rusbruk.¹ Skadereduserende tiltak kan blant annet bedre realisere retten til helse etter FNs konvensjon om økonomiske, sosiale og kulturelle (ØSK) artikkel 12, og vil dessuten kunne bidra til å sikre retten til liv etter Den europeiske menneskerettskonvensjon (EMK) artikkel 2.

Selv om statene neppe har en menneskerettslig *plikt* til å tilby brukerrom eller rusmiddelanalyse, er forslagene etter NIMs syn et tiltak egnet til å realisere en rekke rettigheter bedre enn i dag. NIM slutter seg til at slike tjenester neppe er i strid med folkerettslige forpliktelser slik som narkotikakonvensjonene, og at de tvert imot kan være egnede tiltak for å sikre rusbrukeres menneskerettigheter. Utviklingen av et helhetlig system for monitorering av rusmiddelsituasjonen, med formål å oppdage og varsle om farlige stoffer i omløp, er også et godt tiltak i denne sammenheng.

NIM mener for øvrig det er viktig at myndighetenes utforming av skadereduserende tiltak på rusmiddelfeltet har en kunnskapsbasert tilnærming. Som departementet

¹ Se NIMs rapport *Rus og menneskerettigheter* kapittel 2. Rapporten er tilgjengelig [her](#).

også anerkjenner i Meld. St. 5 (2024-2025), har deler av forebyggings- og behandlingsinnsatsen på rusfeltet, både historisk og i dag, i for liten grad vært kunnskapsbasert. Dette gjelder også skadereduserende tiltak.

Det er ikke bare brukere i målgruppen for brukerrom som løper risiko for å innta andre rusmidler eller rusmidler av en annen styrkegrad enn antatt. Det er derfor positivt at det vil innhentes erfaringer fra tiltakene som kan danne grunnlag for videreutvikling og eventuelt utvidelse av tilbudet om rusmiddelanalyse til andre målgrupper.

Vennlig hilsen

for Norges institusjon for menneskerettigheter

Vidar Strømme

Fagdirektør

Mathilde Wilhelmsen

Seniorrådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har dermed ingen signatur.